

چک . سند زده ای یعنی ، چگونه به . سند زده کدام یک ؟

غالباً اتفاق می افتد که اشخاصی از وکلاء استفسار میکنند که چه سندی در عرف تجارت از نظر قانون دارای اعتبار کافی بمعنی اخص و اتم میباشد و هر کدام جوابی بروفق سلیقه و نظریه مخاطب خود میشوند :

اینجانب عقیده خود را نسبت به معتبرترین سند زمان حاضر بطریق آتی تشریح و تعریف مینمایم تا مورد توجه و احیاناً بحث قرار گیرد و از نظرات علماء و دانشمندان حقوق استفاده و استفاضه نماید :

۱ - چک

چک بنا بر تعریف قانون تجارت نوشته ای است که بموجب آن صادرکننده و جوهی را که در نزد محال علیه دارد کلاً یا بعضاً مسترد یا بديگري واگذار مینماید .

با این تعریف معلوم میشود که دارنده چک باعتبار وجود دسته چکی که همراه دارد و باعتبار شماره حسابی که بانک باز کرده میتواند برای گذراندن امور خود یا اعمال سوء نیت بهر تقدیری که در نظر بگیرد با داشتن اعتبار موهوم چکی که متضمن مبلغی باشد صادر و در مقابل چک صادره عین معین را بدست آورده و هرگونه تصرفات مالکانه را نسبت بانچه در قبال چک صادره بدست آورده بنماید اما دارنده چک که فریب اعتبار موهوم را خورده و مضرور شده همان روز صدور چک یا فردا چک را بانک مربوطه رسانیده و تقاضای نقد کردن آنرا مینماید متأسفانه چک از پاراف رئیس اعتبارات برگشته و خالی الوجه یا مخدوش یا در هر صورت مشمول ماده ۳ لایحه قانونی چکهای بی محل معرفی میشود بانک برای تسهیل کار خود و دارنده چک یادداشتی بچک پیوست نموده و علت برگشت چک را در یادداشت ذکر مینماید .

دارنده چک بادلگرمی و توجه بمقررات شخصاً یا وسیله وکیل طبق مقررات ماده ۸ لایحه قانونی چک بی محل سبادت بصدور و ابلاغ اظهارنامه مینماید و در اظهارنامه نیز اولتیماتوم بند (ب) ماده ۳۳۸ مکرر قانون مجازات عمومی را برخ کشنده چک میکشد ولی کشنده چک با کمال خونسردی اظهارنامه را رؤیت کرده و در ظرف ده روز هم حاضر بانجام هیچگونه عملی نخواهد شد چه آنکه میدانند ؟ چنانچه از طرف دارنده چک باستناد بند (ب) ماده ۳۳۸ مکرر بدادسرا شکایت شود دادسرا بجز آنکه معادل وجه چک یا بیشتر از مشتکی عنه وجه الضمان اخذ کند هیچگونه طریق دیگری ندارد خاصه آنکه ماده ۱۲۹ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از آئین دادرسی کیفری نیز بزرگترین کمک را با متهمین و مجرمین در این اواخر کرده و در هر حال دست دادرس را بسته است از آن گذشته ماده ۱۱۲ نیز

چک . سند ذمه‌ای ثبتی ، محکوم به . سفته کدام یک ؟

مجوزی برای رفتن وکیل در دایره بازپرسی و راهنمایی و احیاناً هزار گونه لیت و لعل بدست داده است .

درعین حال ممکن است چک گاهی هم دچار مقررات ماده ۳۱۵ قانون تجارت بشود که از آن جهت هم موجباتی بررد دعوی شاکی فراهم گردد . دراین صورت پس از طی تشریفات قانونی و صدور کیفرخواست و ارسال پرونده بدادگاه جنحه تازه اول دعوی حقوقی و کیفری است که باید دارنده چک علیه کشنده اقامه دعوی ضرر و زیان نموده و درجریان رسیدگی قرار گیرد و در نتیجه چندین مرحله از رسیدگی را طی کند در صورتیکه کشنده چک محکوم شد از نظر کیفری حد اکثر ارفاق باو شده و به کمتر از دو ماه محکوم میشود که قابل خریداری است و راه فرار او باز است و استرداد وجه الضمان هم بنفس خودش مانع قانونی ندارد نسبت بمحکومیت حقوقی (اگر محکوم شد) راه تقدیم دادخواست اعسار برویش باز میباشد و مدتی هم دارنده چک را از این راه معطل مینماید تازه دراین مورد و درحین رسیدگی باعسار مشارالیه ماده ۳۷ قانون اعسار مصوب آذر ۱۳ حق تقسیط را بدادگاه داده و دادگاه میتواند در آخر کار چنین پیشنهادی کرده و تصمیم هم اتخاذ نماید پس این است سرنوشت چک .

۲ - سند ذمه‌ای ثبتی

سند ذمه‌ای ثبتی نیز دچار همان عملیاتی که چک دارد میباشد چه آنکه بعد از صدور اجرائیه با مهلت ده روزه مصرحه در قانون و آئین نامه اجراء اسناد رسمی و صراحتی که در ماده ۱۳ آئین نامه مزبور هستند لازم الاجراء هم دارای اعتبار کافی برای سرعت وصول حق صاحب حق نیست و پس از آنکه از تمام مراحل اولیه گذشت و اعسارش هم رد شد تازه اختیار آقای رئیس ثبت و حکومت ماده ۳۳ برای تضييع حق طلبکار کافی است و لازم بهیچگونه رفت و آمد و زحمتی نیست و اگر از آن ماده هم استثناء نشود باز هم کافی است که بدهکار برای اولین بار مهلت بگیرد و آزاد شود و با اغفال طلبکار یا مأمورین اجراء برای بار دوم هم مهلت بخواهد و کسب آزادی بنماید آنوقت است که در پشت سنگر ماده ۲۴ آئین نامه اجراء باسانی طلب صاحب حق را حیث و میں کرده و از هضم رابع بگذراند پس از این سند هم نتیجه مثبت و قضائی دستگیر کسی میشود و بسرنوشت چک دچار است .

۳ - محکوم به

محکوم به نیز باز دچار همین شقوق شده و بهزار بند و زنجیر قانونی بند آمده و در آخر کار بکمک مواد ۵۵ و ۵۶ قانون تسریع محاکمات راه فرار بدهکار محکوم علیه باز است و اگر از این راهها هم نتوانست بکلی حق طلبکار را بخورد از راه ماده ۶۱ همان قانون استفاده نمود و بهر نحوی شده تقاضای توقیف را بندو بار رسانیده و خود را برای همیشه آزاد میگذارد و طلب داین را حیث و میل نموده و باسودگی میخورد .

۴ - سفته

! سفته سندی است که بمحض حلول سر رسید و اقدام بواخواست مشمول مواد

چک . سند ذمه‌ای ثبتي ، محکوم به . سفته کدام يك ؟

۳۰۹ و ۲۹۲ قانون تجارت شده و همينکه دادخواست خواهان وارد شد قرار تأمین خواسته صادر و بدون معطلی و حق اعتراض و مهلت قانونی فقط با ابلاغ قرار بيخواننده معادل خواسته از نقد اسوال مشارالیه تأمین و توقیف ميشود اگر احياناً خواننده خود را مخفی نمود دادگاه با استفاده از مفاد ماده ۲۳۶ آئين دادرسی مدنی دستور اجراء قرار را قبل از ابلاغ داده و مأمور اجراء مکلف است (جمله ميتواند يا بايد بامکلف بودن در مورد اجراء او اسر فرق فاحش دارد) فوری مفاد قرار را بموقع اجراء بگذارد و همين شدت عمل موجب ميشود که در حين اجراء قرار اکثر دعاوی بصلح خاتمه يابد و از کثرت کار قضات و کارسندان اداری کاسته شود و صاحبان حق و طلب بحق خود برسند و اگر دعوی هم بصلح خاتمه نيافت و محاکمه شد بالاخره در تأمین و توقیف است و آفت اعسار و اقساط و امهال و استمهال را ندارد.

بنا بمراتب بالا معتبرترين سند از نظر عرف تجارت تنها سفته است و لاغير زیرا برات تجاری هم که در ردیف همين سند قرار گرفته گاهی دچار نکول محال عليه ميشود و از انتفاع تجاری سياتند و دفتر تاجر صادر کننده برات هم عليه غير تاجر معتبر شناخته نميشود بهمين لحاظ ميشود گفت تنها سند معتبر فقط سفته است.

